

KURENDA SZKOLNA

za Miesiąc Październik 1865 r.

№ 10.

L. 762.

S.

Konsystorz Jeneralny powołał p. Jana Kostrzowskiego na bezpłatnego pomocnika nauczycielskiego przy c. k. Szkole głównej wzorowej.

Z Konsystorza Jlnego Dyec. Krak.

Kraków dnia 12. Października 1865.

699.

S.

R. f. Statthalterei-Kommission in Krakau.

Nr. 25726. An das hochwürdige bischöfliche Consistorium hier.

Das im Wiener katechetischen Verlage herausgegebene Prämienbuch „Hundert Naturbilder aus dem Vaterlande“ von Moshammer ist gleichfalls in dem genannten Verlage auf Kosten der Pfarrer Santer'schen Stiftung in polnischer Ausgabe mit selbstständiger Bearbeitung erschienen.

Diese Ausgabe führt den Titel: Sto obrazów natury ze ziem ojczystych z 57 drzeworytami, und ist im Wege des Wiener Schulbücherverlages je nach der Art des Einbandes zu 64 und 80 Neukreuzer zu beziehen.

Im Grunde Erlasses des h. k. k. Staatsministeriums vom 15. September l. J. 3. 8101 wird dem hochwürdigen bischöflichen Consistorium ein Exemplar

dieses Buches, dessen Text unter Gutheißung des hochwürdigsten bischöflichen Consistoriums zu Stande gekommen ist, nebenliegend mit der Einladung übermitteln, dasselbe als Prämienbuch für drei- und vierklassige Volksschulen benützen lassen zu wollen.

Krakau, am 24. September 1865.

Poleca się przeto dyrekcjom szkół, aby dziełko: „*Sto obrazów natury ze ziem ojczystych*“ zamieszczane było na wykazie książek wydane się mających u wysokiego rządu na nagrody dla pilnych uczniów każdej szkoły głównej. Tyczy się to także i nauczycieli szkół trywialnych, gdzie się znajduje jaki fundusz na premia.

Z Konsystorza Jngo Dyec. Krak.

Kraków dnia 2. Października 1865.

L. 739.

S.

Reskrypt W. c. k. Komisyi Namiestniczój z dnia 4. Października b. r. do L. 26063. Konsystorzowi zakomunikowany a dotyczący szkół niższo-realnych istniejących przy szkołach ludowych głównych, podaje się niniejszém do wiadomości.

Nr. 26063. An das hochwürdigste bischöfliche Consistorium in Krakau.

Mit Unterrichtsministerial-Erlaß vom 2. November 1854 Z. 10999 intimirt mit Verordnung der bestandenenen Krakauer k. k. Landes-Regierung vom 15. Dezember 1854 Z. 29556 wurden provisorische Vorschriften über die Bildung von Lehramtskandidaten für zwei- und dreiklassige Unterrealschulen, welche mit Hauptschulen vereinigt sind, erlassen und wurde zugleich in den Übergangsbestimmungen zu diesen Vorschriften im §. 39 Pkt. 2 gestattet, daß insolange, bis durch die in Gemäßheit dieses Erlasses einzuführenden Bildungskurse eine hinreichende Anzahl von Kandidaten des Lehramts für jene Unterrealschulen herangebildet sein wird die mit dem Unterrichtsministerial-Erlasse vom 26. August 1853 Z. 7853 angeordneten jährlich abzuhaltenden Befähigungsprüfungen, welche an die Stelle der im §. 115 der polit. Schulverfassung vorgeschriebenen

speciellen Konkursprüfungen getreten waren, fortzubestehen haben, wobei behufs der Zulassung der sich meldenden Kandidaten zur Prüfung die in den Punkten a. b. c. und d. näher bezeichneten Bedingungen festgestellt wurden.

Da seitdem eine geraume Zeit verflossen ist, ein Mangel an geprüften Lehramtskandidaten seit längerer Zeit nicht mehr wahrgenommen wurde und die Hebung der gedachten Unterrealschulen zunächst durch tüchtig gebildete Lehrkräfte bedingt ist: so fand das h. k. k. Staatsministerium mit Erlaß vom 18. September l. J. Z. 5111 die vorangeführte im §. 39 Pkt. 2 der Ministerialverordnung 2. November 1854 Z. 10999 enthaltene Uebergangsbestimmung, beziehungsweise auch den Unterrichtsministerial-Erlaß vom 26. August 1853 Z. 7853 hiemit außer Kraft zu setzen und anzuordnen, daß Lehrbefähigungsprüfungen auf Grund der gedachten Uebergangsbestimmung wo sie bisher noch abgehalten wurden nicht mehr stattfinden haben. Fortan wird die Lehrbefähigung für unvollständige Unterrealschulen, so lange nicht weitere bezügliche Anordnungen erstiegen, durch Prüfungen in Gemäßheit des Unterrichtsministerial-Erlasses vom 2. November 1854 Z. 10999 nur nach Absolvierung des zweijährigen Bildungskurses oder nach erlangter Dispens vom Besuche desselben, welche bei der politischen Landesstelle anzufuchen ist und über deren Antrag in besonders rücksichtswürdigen Fällen vom h. k. k. Staatsministerium ertheilt werden wird, zu erlangen sein.

Dies wird dem hochw. bischöfl. Consistorium zur gefälligen Kenntnißnahme mitgetheilt.

Krakau am 4. October 1865.

Z Konsystorza Jlnego Dyec. Krak.

Kraków dnia 11. Października 1865.

L. 706.

S.

Na mocy Odezwy W. c. k. Namiestnictwa Lwowskiego z dnia 22. Września b. r. do L. 51500 ogłasza się niniejszém Konkurs na jedno w c. k. Akademii Maryi Teresy w Wiedniu z końcem roku szkolnego 186⁴/₅ opróżnione a obsadzić się mające miejsce funduszowe.

№ 629. OGŁOSZENIE KONKURSU

celem obsadzenia miejsca funduszowego opróżnionego z końcem roku szkolnego 1864/1865. w c. k. Akademii

Maryi Teresy w Wiedniu.

W skutek reskryptu c. k. Ministerstwa stanu z dnia 31. Sierpnia 1865. L. 5990/M. St. Wydział krajowy ogłasza niniejszém konkurs w celu obsadzenia jednego galicyjskiego miejsca funduszowego opróżnionego w c. k. Akademii Maryi Teresy w Wiedniu.

Kto więc życzy sobie umieścić w téj Akademii syna lub swéj opiece poruczonego młodzieńca, winien wnieść podanie *do galicyjskiego Wydziału krajowego najdalej do 31. Października 1865* z dołączeniem deklaracji, że młodzieńcowi temu, gdy do pomienionéj Akademii przyjętym będzie, pierwsze oporządzenie sprawić i na uboczne wydatki corocznie po 157 złr. 50 kr. wal. austr. do kasy akademickiéj płacić obowiązkuje się.

Do próśby należy dołączyć:

- 1) metrykę chrztu młodzieńca należycie legalizowaną, okazującą, iż tenże 8my rok życia skończył a 14go nie przeszedł;
- 2) świadectwo szkolne ostatnie w dowód, że według teraźniejszego urządzenia szkół przynajmniej 3cią normalną klasę z dobrym ukończył postępem, a jeśli prywatnie oddaje się naukom, także świadectwo obyczajów przez miejscowego plebana wydane;
- 3) świadectwo zdrowia i odbytej naturalnej lub szczepionéj ospy, nakoniec
- 4) zaświadczenie o stanie majątku przez miejscowego plebana wydane a przez c. k. Urząd obwodowy stwierdzone, w którém ma być wyrażono ile aspirant ma rodzeństwa, jakotéż i ta okoliczność, iż proszący do ich przyzwoitego wychowania potrzebuje pomocy.

Spis rzeczy, jakie wstępujący do akademii ze sobą przynieść winien, można przejrzeć w archiwum Wydziału krajowego.

Wreszcie zwraca się uwagę kompetentów na ogłoszenie c. k. Ministerstwa stanu z dnia 16. Czerwca 1864., wedle którego podania wnoszone do c. k. Ministerstwa stanu w drodze innej aniżeli konkursem wskazanej, równie jak prośby bez wyrażenia pewnego opróżnionego miejsca, zostaną zwrócone bez żadnego skutku.

Z Rady Wydziału krajowego Królestwa Galicyi i Lodomeryi
i Wielkiego Księstwa Krakowskiego.

W Lwowie dnia 11. Września 1865.

Skarżyński.

Z Konsystorza Jlnego Dyec. Krak.
Kraków dnia 6. Października 1865.

(Dokończenie do L. 48/s.)

Formularz lit. A.

Stempel.

Świadectwo kwalifikacyi nauczycielskiej.

Kandydatka stanu nauczycielskiego urodzona
... dnia ... roku 18 ... w ...
religii ... uczęszczała w roku 18 ... i 18 ...
na dwu- (jedno-) roczny kurs pedagogiczny przy szkole panieńskiej
w ... istniejący. W przeciągu tego czasu dawała
dowody (bardzo) dobrej aplikacyi, a przy egzaminie kwalifikacyjnym

z przedmiotów naukowych przepisanych odbytym, zasłużyła na następujące noty:

Przedmioty		wiadomości	metoda	Inne pożyteczne a nadobowiązkowe wiadomości
Nauka religii				
Język niemiecki	Czytanie			
	Gramatyka			
	Pisownia			
	Wyroby stylist.			
Język polski	Czytanie			
	Gramatyka			
	Pisownia			
	Wyroby stylist.			
Rachunki	z pamięci			
	cyframi			
Kaligrafia				
Roboty ręczne				
Rysunki				
Pedagogika i metodyka				

Zachowanie się kandydatki pod względem moralnym było z przepisami dyscyplinarnymi (zawszechnymi) zgodne. W skutek tego otrzymuje kwalifikacyę na (pomocnicę) nauczycielkę do szkół panińskich, (szkół panińskich głównych, szkół panińskich dla wyższych stanów) z językiem wykładowym niemieckim i polskim.

..... dnia 18 .. roku.

Podpis komisji
egzaminacyjnej

L. S.

Podpis dyrektora
i nauczycieli

Kontrasygnacja Rady szkolnego

Stempel. *Formularz lit. B.*

Świadectwo kwalifikacji nauczycielskiej.

..... rodem z w
religii pełniąca tymczasowo obowiązki (po-
mocnicy), (nauczycielki) przy szkole panińskiej w
odbyła na dniu 18 roku ścisły egzamen.
Mając wzgląd na jej zdolności nauczycielskie, udziela się jej niniejszem
kwalifikacją na nauczycielkę rzeczywistą przy (wyższych) szkołach
panieńskich (szkołach panińskich głównych), w których język
..... jest wykładowym.
..... dnia 18 roku.

Podpis komisji
egzaminacyjnej

(L. S.)

Podpis dyrektora
i nauczycieli

Kontrasygnacja rady szkolnego

Stempel.

Formularz lit. C.

Świadectwo.

..... rodem z
w religii złożyła na dniu
..... 18 roku egzamen z nauki religii,
pedagogiki, dydaktyki i robót ręcznych kobiecych z postępem dobrym
(celującym). W skutek tego otrzymuje kwalifikację na nauczycielkę
robót ręcznych kobiecych przy szkołach panińskich.

..... dnia 18 roku.

Podpis komisji
egzaminacyjnej

L. S.

Podpis dyrektora
i nauczycieli

Kontrasygnacja Rady szkolnego.

K o n i e c .

Ciąg dalszy Instrukcyi do L. 540js.

§. 4. Der Katechismus muß nicht mechanisch, sondern deutlich und faßlich gelehrt, auch als Sache des Herzens behandelt, und jede Lehre auf das tägliche Verhalten der Kinder angewendet werden.

§. 5. Vor oder nach der Schule wird die katholische Jugend täglich zur h. Messe geführt. Eine Ausnahme ist auf dem Lande bei schlechter Witterung statthast, oder wenn die Kirche außer dem Schulorte (oder auf einem Berge) liegt.

§. 6. Der Ortsseelsorger schreibt als Katechet den Fortgang aus der Religionslehre in die Prüfungsausschüsse selbst ein. Hat er sich durch seinen Kooperator vertreten lassen, so thut es der Letztere. Derselbe unterschreibt auch nebst dem Lehrer die Schulzeugnisse, wobei jedoch bemerkt wird, daß der Austritt aus der Schule vor Vollendung des 12. Jahres überhaupt nicht zu gestattet ist, daher auch jüngere Kinder mit keinem Zeugnisse zu versehen sind.

§. 4. Wykład katechizmu nie powinien być mechanicznie, lecz w jasny i pojętny sposób, i jako rzecz serca traktowanym, każda zaś nauka do codziennego zachowania się dzieci winna być stosowaną.

§. 5. Przed lub też po godzinach szkolnych winna młodzież szkolna katolicka słuchać Mszy Świętej. Wyjątek od tego przepisu może mieć miejsce na wsi, dla niepogody, albo gdy kościół leży na górze, lub też nie znajduje się w miejscu istnienia szkoły.

§. 6. Pasterz dusz, jako nauczyciel religii, zapisuje sam w katalogu szkolnym postępek z nauki religii. Wikary dopełnia tego wówczas, gdy naukę tę za Proboszcza wykładał. Również podpisuje proboszcz miejscowy wraz z nauczycielem świadectwo szkolne. Czyni się tu jednak ta uwaga, że gdy uwalnianie od uczęszczania do szkoły przed rokiem 12. życia nigdy nie jest dozwolone, przeto młodsze dzieci żadnego świadectwa szkolnego otrzymać nie powinny.

Dalszy ciąg nastąpi.

ANTONI

Biskup Amatunt, i Wik. Apost. Krak.

X. Paweł Russek

Kancelarz.